

Repertoriul jurisprudenței

HOTĂRÂREA CURȚII (Camera a doua)

9 septembrie 2015 *

„Trimitere preliminară — Politica socială — Directiva 2000/78/CE — Egalitate de tratament în ceea ce privește încadrarea în muncă și ocuparea forței de muncă — Articolul 2, articolul 3 alineatul (1) litera (c) și articolul 6 alineatul (1) — Discriminare directă pe motive de vârstă — Salariu de bază al judecătorilor — Sistem tranzitoriu — Reîncadrare și avansare ulterioară — Perpetuarea tratamentului diferențiat — Justificări”

În cauza C-20/13,

având ca obiect o cerere de decizie preliminară formulată în temeiul articolului 267 TFUE de Verwaltungsgericht Berlin (Germania), prin decizia din 12 decembrie 2012, primită de Curte la 15 ianuarie 2013, în procedura

Daniel Unland

împotriva

Land Berlin,

CURTEA (Camera a doua),

compusă din doamna R. Silva de Lapuerta, președinte de cameră, și domnii J.-C. Bonichot, A. Arabadjiev (raportor), J. L. da Cruz Vilaça și C. Lycourgos, judecători

avocat general: domnul Y. Bot,

grefier: domnul K. Malacek, administrator,

având în vedere procedura scrisă și în urma ședinței din 15 aprilie 2015,

luând în considerare observațiile prezentate:

- pentru domnul Unland, de M. Quaas, Rechtsanwalt;
- pentru guvernul german, de T. Henze și de J. Möller, în calitate de agenți;
- pentru guvernul austriac, de G. Hesse, în calitate de agent;
- pentru Comisia Europeană, de T. Maxian Rusche, de D. Martin și de M. Kellerbauer, în calitate de agenți,

având în vedere decizia de judecare a cauzei fără concluzii, luată după ascultarea avocatului general,

* Limba de procedură: germana.

pronunță prezenta

Hotărâre

- 1 Cererea de decizie preliminară și cererea complementară privesc interpretarea articolului 2, a articolului 3 alineatul (1) litera (c) și a articolului 6 alineatul (1) din Directiva 2000/78/CE a Consiliului din 27 noiembrie 2000 de creare a unui cadru general în favoarea egalității de tratament în ceea ce privește încadrarea în muncă și ocuparea forței de muncă (JO L 303, p. 16, Ediție specială, 05/vol. 6, p. 7).
- 2 Aceste cereri au fost formulate în cadrul unui litigiu între domnul Unland, pe de o parte, și Land Berlin, pe de altă parte, cu privire la modalitățile de reîncadrare și de avansare a judecătorilor din jurisdicția sa în cadrul noului sistem de remunerare care li se aplică.

Cadrul juridic

Dreptul Uniunii

- 3 Potrivit articolului 1 din Directiva 2000/78, aceasta „are ca obiectiv stabilirea unui cadru general de combatere a discriminării pe motive de apartenență religioasă sau convingeri, handicap, vârstă sau orientare sexuală, în ceea ce privește încadrarea în muncă și ocuparea forței de muncă, în vederea punerii în aplicare, în statele membre, a principiului egalității de tratament”.
- 4 Articolul 2 din această directivă prevede:

„(1) În sensul prezentei directive, prin principiul egalității de tratament se înțelege absența oricărei discriminări directe sau indirecte, bazate pe unul din motivele menționate la articolul 1.

(2) În sensul alineatului (1):

(a) o discriminare directă se produce atunci când o persoană este tratată într-un mod mai puțin favorabil decât este, a fost sau va fi tratată într-o situație asemănătoare o altă persoană, pe baza unuia dintre motivele menționate la articolul 1;

[...]”
- 5 Articolul 3 alineatul (1) litera (c) din directiva menționată, intitulat „Domeniul de aplicare”, precizează că aceasta se aplică tuturor persoanelor, atât în sectorul public, cât și în cel privat, inclusiv organismelor publice, în ceea ce privește, printre altele, „condițiile de încadrare și de muncă, inclusiv condițiile de concediere și de remunerare”.
- 6 Articolul 6 alineatul (1) din aceeași directivă are următorul cuprins:

„Fără a aduce atingere dispozițiilor articolului 2 alineatul (2), statele membre pot prevedea că un tratament diferențiat pe motive de vârstă nu constituie o discriminare atunci când este justificat în mod obiectiv și rezonabil, în cadrul dreptului național, de un obiectiv legitim, în special de obiective legitime de politică a ocupării forței de muncă, a pieței muncii și a formării profesionale, iar mijloacele de realizare a acestui obiectiv sunt corespunzătoare și necesare.

Tratamentul diferențiat se poate referi în special la:

- (a) aplicarea unor condiții speciale de acces la un loc de muncă și la formarea profesională, de încadrare și de muncă, inclusiv a condițiilor de concediere și de remunerare, pentru tineri, lucrători în vârstă și pentru cei care au persoane în întreținere, pentru a favoriza integrarea lor profesională sau pentru a le asigura protecția;
- (b) stabilirea unor condiții minime de vârstă, de experiență profesională sau de vechime în muncă, pentru accesul la încadrare în muncă sau pentru anumite avantaje legate de încadrarea în muncă;

[...]”

- 7 În temeiul articolului 16 litera (a) din Directiva 2000/78, statele membre au obligația de a lua măsurile necesare anulării actelor cu putere de lege și actelor administrative care contravin principiului egalității de tratament .

Dreptul german

Legea federală anterioară privind remunerarea funcționarilor

- 8 Legea federală privind remunerarea funcționarilor (Bundesbesoldungsgesetz), în versiunea în vigoare la 31 august 2006 (denumită în continuare „legea federală anterioară privind remunerarea funcționarilor”), a continuat să se aplice funcționarilor și judecătorilor federali până la 30 iunie 2011, iar funcționarilor și judecătorilor regionali ai landului Berlin până la 31 iulie 2011, în versiunea sa tranzitorie pentru Berlin [Bundesbesoldungsgesetz in der Überleitungsfassung für Berlin, denumită în continuare „BBesG Bln, versiunea anterioară”].
- 9 Articolul 38 din legea federală anterioară privind remunerarea funcționarilor, intitulat „Calculul salariului de bază”, prevedea:

„(1) Salariul de bază este calculat pe trepte, în măsura în care sistemul de remunerare nu prevede salarii fixe, în funcție de grupele de vârstă. Salariul de bază prevăzut pentru o anumită grupă de vârstă se datorează începând cu prima zi a lunii în care persoana a împlinit acea vârstă.

(2) În cazul în care judecătorul sau procurorul este recrutat după împlinirea vârstei de 35 de ani, salariul de bază este calculat în funcție de o vârstă de referință ce corespunde, până la vârsta de 35 de ani împliniți, vârstei reale, la care se adaugă, după această vârstă, jumătate din anii întregi care s-au scurs între data la care judecătorul sau procurorul a împlinit vârsta de 35 de ani și data recrutării acestuia [...].

(3) Judecătorilor și procurorilor care nu au împlinit încă vârsta de 27 de ani li se acordă salariul de bază inițial prevăzut pentru gradul lor până la momentul la care împlinesc vârsta prevăzută pentru avansarea în grupele de vârstă.

(4) Fără a aduce atingere dispozițiilor celui de al doilea paragraf a doua și a treia teză de mai sus, vârsta reală se impută, după împlinirea vârstei de 35 de ani, asupra jumătății perioadelor care nu dau dreptul la remunerare [...].”

Noua lege privind remunerarea funcționarilor landului Berlin

- 10 În temeiul Legii privind reforma remunerării funcționarilor landului Berlin (Gesetz zur Besoldungsneuregelung für das Land Berlin – Berliner Besoldungsneuregelungsgesetz, denumită în continuare „noua lege privind remunerarea funcționarilor landului Berlin”) din 29 iunie 2011, judecătorii respectivului land care erau deja titularizați la data de 1 august 2011 (denumiți în continuare „judecătorii deja titularizați”) sunt supuși unor norme diferite de cele aplicabile funcționarilor intrați în funcție după această dată (denumiți în continuare „noi judecători”).

– Reglementarea regională privind remunerarea noilor judecători

- 11 Articolul 1 alineatul (1) din Legea privind reforma remunerării funcționarilor landului Berlin a modificat BBesG Bln, versiunea anterioară. Remunerarea noilor judecători este, așadar, guvernată de noua versiune a acestei din urmă legi (denumită în continuare „BBesG Bln, noua versiune”). Dispozițiile pertinente ale acesteia au următorul cuprins:

„Articolul 38: Calculul salariului de bază

(1) Salariul de bază al judecătorilor și procurorilor se calculează pe trepte, în măsura în care sistemul de remunerare nu prevede salarii fixe. Avansarea în treapta superioară imediat următoare are loc în funcție de experiența profesională dobândită.

(2) La orice primă numire într-un post care conferă dreptul la o remunerație care intră în domeniul de aplicare al prezentei legi, se stabilește un salariu de bază corespunzător treptei 1, fără a aduce atingere luării în considerare a unor perioade anterioare în temeiul articolului 38a alineatul (1) de mai jos. Treapta este stabilită printr-un act administrativ scris cu efect din prima zi a lunii în care numirea produce efecte.

(3) Salariul de bază crește după 2 ani de experiență în treapta 1, după 3 ani de experiență în treptele 2-4 și după 4 ani de experiență în treptele 5-7. Perioadele care nu dau dreptul la remunerație întârzie avansarea pe durata respectivă, fără a aduce atingere dispozițiilor articolului 38a alineatul (2) de mai jos.

[...]”

– Reglementarea privind remunerarea judecătorilor deja titularizați

- 12 Conform articolului II alineatul (1) din Legea privind reforma remunerării funcționarilor landului Berlin, Legea de stabilire a unui sistem tranzitoriu de remunerare a funcționarilor landului Berlin (Berliner Besoldungsüberleitungsgesetz, denumită în continuare „BerlBesÜG”) din 29 iunie 2011 definește modalitățile de reîncadrare în noul sistem a judecătorilor deja titularizați, precum și măsurile tranzitorii aplicabile acestor judecători.

- 13 Articolul 2 din BerlBesÜG, intitulat „Încadrarea în treptele și în treptele tranzitorii din cadrul gradelor sistemelor de remunerare A”, prevede:

„(1) La 1 august 2011, funcționarii sunt încadrați, pe baza postului ocupat la 31 iulie 2011 și a salariului de bază care le-ar reveni la această dată conform Legii privind adaptarea remunerațiilor și a pensiilor pentru limită de vârstă ale funcționarilor din Berlin 2010/2011 din 8 iulie 2010 (GVBl. p. 362, 2011 p. 158), potrivit modalităților definite în paragrafele de mai jos, în treptele și în treptele tranzitorii prevăzute în anexa 3 la [Legea privind reforma remunerării funcționarilor landului Berlin].

Prima teză de mai sus este aplicabilă prin analogie funcționarilor aflați în concediu fără plată; în ceea ce îi privește pe aceștia, trebuie să se facă trimitere la funcția și la salariul de bază care li s-ar fi cuvenit în cazul încetării concediului la 31 iulie 2011.

(2) Conform alineatului (1) de mai sus, încadrarea funcționarului se face în treapta sau în treapta tranzitorie corespunzătoare salariului de bază calculat în euro, rotunjit la unitatea superioară. În lipsa acestuia, funcționarul este clasat în treapta sau treapta tranzitorie imediat superioară [...]"

- 14 Articolul 5 din BerlBesÜG, intitulat „Încadrare în treptele și în treptele tranzitorii din cadrul gradelor R1 și R2”, prevede:

„Magistrații care încasează o remunerație corespunzătoare gradelor R1 și R2 sunt încadrați în treptele sau treptele tranzitorii ale salariului de bază prevăzute în anexa 4 la [Legea privind reforma remunerării funcționarilor landului Berlin], în funcție de postul ocupat la 31 iulie 2011 și de salariul de bază la care ar avea dreptul la 1 august 2011 conform Legii privind adaptarea remunerațiilor și a pensiilor pentru limită de vârstă ale funcționarilor din Berlin 2010/2011. Articolul 2 alineatul (1) a doua teză și alineatele (2)-(4) se aplică prin analogie.”

- 15 Articolul 6 din BerlBesÜG, care privește avansarea ulterioară, prevede:

„(1) Magistratul reîncadrat are acces, în caz de reîncadrare în una din treptele prevăzute în anexa 4 la [Legea privind reforma remunerării funcționarilor landului Berlin] în temeiul unui salariu de bază care corespunde cel puțin grupei de vârstă 3 din cadrul gradelor R1 și R2 (prin acest salariu de bază înțelegându-se cel la care acest magistrat ar fi avut dreptul la 1 august 2011 în temeiul Legii privind adaptarea remunerațiilor și a pensiilor pentru limită de vârstă ale funcționarilor din Berlin 2010/2011), în treapta imediat superioară sau, în cazul reîncadrării în una din treptele tranzitorii prevăzute în anexa 4, în treapta de destinație aferentă acestei trepte tranzitorii, la data la care ar fi atins grupa de vârstă imediat superioară în temeiul articolului 38 alineatul (1) din [BBesG Bln, versiunea anterioară]. Această primă avansare este cea care constituie punctul de plecare pentru calcularea duratei experienței determinante în vederea aplicării articolului 38 alineatul (1) a doua teză din [BBesG Bln, noua versiune].

(2) Prin derogare de la dispozițiile alineatului (1) de mai sus, durata experienței determinante în vederea aplicării articolului 38 alineatul (1) a doua teză din [BBesG Bln, noua versiune] începe, în cazul reîncadrării în temeiul unui salariu de bază care corespunde grupelor de vârstă 1 și 2 ale gradului R1 (prin acest salariu de bază înțelegându-se cel la care magistratul respectiv ar fi avut dreptul la 1 august 2011 în temeiul Legii privind adaptarea remunerațiilor și a pensiilor pentru limită de vârstă ale funcționarilor din Berlin 2010/2011), cu încadrare în treapta 1 prevăzută în anexa 4 la [Legea privind reforma remunerării funcționarilor landului Berlin].

(3) Prin derogare de la dispozițiile alineatelor (1) și (2) de mai sus, perioadele în care s-a dobândit experiență profesională sunt reduse cu un an, începând de la treapta 5, în cazul reîncadrării în treapta de tranziție către treapta 4 ori în cazul reîncadrării în treptele sau în treptele tranzitorii superioare treptei de tranziție către treapta 4.

(4) Prin derogare de la dispozițiile alineatului (1) de mai sus, perioada de experiență profesională în treapta 4 crește cu un an pentru magistrații care, într-un caz aflat sub incidența alineatului (2) de mai sus, au fost reîncadrați în treapta 1 prevăzută în anexa 4 la [Legea privind reforma remunerării funcționarilor landului Berlin], precum și pentru magistrații reîncadrați în treapta 2 prevăzută în anexa 4 la [această lege], în temeiul salariului de bază la care aceștia ar fi avut dreptul la 1 august 2011 conform Legii privind adaptarea remunerațiilor și a pensiilor pentru limită de vârstă ale funcționarilor din Berlin 2010/2011, care corespunde grupei de vârstă 4 a gradului R1.”

Litigiul principal și întrebările preliminare

- 16 Domnul Unland, născut la 19 februarie 1976, este judecător în serviciul Land Berlin. Acesta a fost recrutat sub imperiul legii federale anterioare privind remunerarea funcționarilor, la vârsta de 29 de ani, și a fost reîncadrat la 1 august 2011 în noul sistem de remunerare, în conformitate cu dispozițiile BerlBesÜG.
- 17 Prin scrisoarea din 17 decembrie 2009, reclamantul a solicitat Land Berlin să i se acorde retroactiv, pentru perioada încă neafectată de prescripție, remunerația aferentă treptei celei mai înalte a gradului său. Zentrale Besoldungs- und Vergütungsstelle der Justiz (Serviciul central al remunerațiilor din justiție) a respins cererea acestuia prin decizia din 12 ianuarie 2010. Ulterior, acțiunea precontencioasă formulată de reclamant împotriva acestei decizii a fost de asemenea respinsă de președintele Kammergericht prin decizia din 7 mai 2010.
- 18 Prin urmare, reclamantul a introdus, la 5 iunie 2010, la Verwaltungsgericht Berlin (Germania), o acțiune prin care a pretins că face obiectul unei discriminări pe motive de vârstă care rezultă din norma privind remunerarea în funcție de vârstă. El consideră, printre altele, că sunt contrare dreptului Uniunii nu numai legea federală anterioară privind remunerarea funcționarilor, ci și modalitățile de reîncadrare în noul sistem de remunerare și solicită, în consecință, să primească remunerația aferentă treptei celei mai ridicate a gradului său. Acesta solicită încasarea acestei remunerații pentru viitor și de asemenea, cu titlu retroactiv, sub forma unei sume echivalente care să acopere o perioadă care se întinde cel puțin până în anul 2009.
- 19 În această privință, instanța de trimitere ridică problema compatibilității reglementărilor naționale în discuție în litigiul principal cu dreptul Uniunii, mai precis cu Directiva 2000/78, în măsura în care aceste reglementări s-ar putea afla la originea unei discriminări pe motive de vârstă interzise de această directivă.
- 20 În aceste condiții, Verwaltungsgericht Berlin a hotărât să suspende judecarea cauzei și să adreseze Curții următoarele întrebări preliminare:
- „1) Dreptul european primar și/sau derivat, în special, în speță, Directiva 2000/78/CE, trebuie interpretat, în ceea ce privește interdicția completă a discriminării nejustificate pe motive de vârstă, în sensul că vizează și normele naționale privind remunerația judecătorilor landului?
- 2) În cazul unui răspuns afirmativ la prima întrebare: din interpretarea dreptului european primar și/sau derivat rezultă că reprezintă o discriminare directă sau indirectă pe motive de vârstă o dispoziție națională conform căreia nivelul salariului de bază al unui judecător la momentul intrării în funcție, iar apoi creșterea acestui salariu de bază depind de vârsta acestuia?
- 3) În cazul unui răspuns afirmativ la a doua întrebare: interpretarea dreptului european primar și/sau derivat se opune justificării unei astfel de dispoziții naționale prin obiectivul legislativ de a recompensa experiența profesională și/sau competențele sociale?
- 4) În cazul unui răspuns afirmativ la a treia întrebare: atât timp cât nu s-a pus în aplicare o legislație nediscriminatorie privind remunerația, din interpretarea dreptului european primar și/sau derivat poate rezulta o altă consecință juridică decât aceea care constă în a remunera în mod retroactiv persoanele discriminate în conformitate cu treapta de salarizare cea mai înaltă din cadrul gradului lor?

Consecința juridică a încălcării principiului nediscriminării rezultă, așadar, direct din dreptul european primar și/sau derivat, în special, în speță, din Directiva 2000/78/CE, sau dreptul persoanei discriminate rezultă doar din aplicarea principiului, recunoscut în dreptul Uniunii, al răspunderii statelor membre pentru transpunerea incorectă a prevederilor dreptului european?

- 5) Interpretarea dreptului european primar și/sau derivat se opune unei măsuri naționale conform căreia dreptul la plată (cu titlu retroactiv, sub forma unor diferențe) sau la o compensație depinde de invocarea în timp util a acestui drept de către judecători?
- 6) În cazul unui răspuns afirmativ la prima-a treia întrebare: din interpretarea dreptului primar și/sau derivat rezultă că o lege tranzitorie conform căreia judecătorii deja titularizați sunt încadrați într-o treaptă a noului sistem numai în funcție de quantumul salariului de bază obținut conform vechii legislații (discriminatorii) la data stabilită pentru trecerea la noul sistem, iar la avansarea în treptele superioare se va ține seama numai de experiența acumulată după intrarea în vigoare a legii tranzitorii, indiferent de experiența acumulată anterior de funcționar, reprezintă – până în momentul la care judecătorul ajunge la treapta cea mai înaltă – o perpetuare a discriminării pe motive de vârstă deja existente?
- 7) În cazul unui răspuns afirmativ la a șasea întrebare: interpretarea dreptului primar și/sau derivat se opune ca această perpetuare a tratamentului diferențiat originar să poată fi justificată prin obiectivul legislativ conform căruia prin intermediul legii tranzitorii se urmărește nu (numai) protejarea drepturilor dobândite la data de referință stabilită pentru trecerea la noul sistem, ci (și) a așteptărilor judecătorilor deja titularizați în ceea ce privește perspectiva obținerii venitului preconizat conform vechii legislații, în cadrul gradului lor, și acordarea unei remunerații mai bune noilor judecători în raport cu cei deja titularizați?

Perpetuarea discriminării judecătorilor deja angajați poate fi justificată prin faptul că alternativa legislativă (încadrarea individuală în treaptă a judecătorilor deja angajați pe criteriul experienței profesionale) implică sarcini administrative considerabile?

- 8) În cazul unui răspuns negativ la a șaptea întrebare: atât timp cât nu s-a pus în aplicare o legislație nediscriminatorie privind remunerația și pentru judecătorii deja titularizați, din interpretarea dreptului primar și/sau derivat poate rezulta o altă consecință juridică decât aceea care constă în a remunera în mod retroactiv și continuu judecătorii deja titularizați în conformitate cu treapta de salarizare cea mai înaltă din cadrul gradului?
- 9) În cazul unui răspuns afirmativ la prima-a treia întrebare și al unui răspuns negativ la a șasea întrebare: această interpretare a dreptului european primar și/sau derivat trebuie să conducă la a se considera că constituie o discriminare directă sau indirectă pe motive de vârstă o dispoziție legală privind reîncadrarea judecătorilor în noul sistem de remunerare care, începând cu o anumită treaptă, face ca judecătorii deja titularizați care împliniseră o anumită vârstă la data de referință stabilită pentru trecerea la noul sistem să beneficieze de un ritm de creștere a remunerației mai rapid decât cel prevăzut pentru judecătorii aflați deja în funcție, dar care erau mai tineri la data de referință stabilită pentru trecerea la noul sistem?
- 10) În cazul unui răspuns afirmativ la a noua întrebare: interpretarea dreptului primar și/sau derivat se opune ca această perpetuare a tratamentului diferențiat originar să poată fi justificată prin obiectivul legislativ conform căruia prin intermediul legii tranzitorii se urmărește protejarea nu a drepturilor dobândite la data de referință stabilită pentru trecerea la noul sistem, ci exclusiv a așteptărilor funcționarilor deja titularizați în ceea ce privește perspectiva obținerii venitului preconizat conform vechii legislații în cadrul gradului lor?
- 11) În cazul în care Curtea ar respinge justificarea vizată în a zecea întrebare: atât timp cât nu s-a pus în aplicare o legislație nediscriminatorie privind remunerația și pentru judecătorii deja titularizați, din interpretarea dreptului primar și/sau derivat poate rezulta o altă consecință juridică decât aceea care constă în a acorda tuturor judecătorilor deja titularizați același ritm de creștere a remunerației precum judecătorilor privilegiați, astfel cum sunt prezentați în a noua întrebare, în mod retroactiv și continuu?”

- 21 Prin scrisoarea din 25 iunie 2014, grefa Curții a transmis instanței de trimitere o copie a Hotărârii Specht și alții (C-501/12-C-506/12, C-540/12 și C-541/12, EU:C:2014:2005), prin care o invita să îi precizeze dacă, în lumina acestei hotărâri, dorea să își mențină întrebările preliminare.
- 22 Prin decizia din 19 decembrie 2014, primită de Curte la 29 decembrie 2014, instanța de trimitere i-a confirmat menținerea întrebărilor și a reformulat a treia întrebare astfel:
- „În cazul unui răspuns afirmativ la a doua întrebare: această interpretare a dreptului european primar și/sau derivat se opune justificării unei astfel de dispoziții naționale?”
- 23 În aceste împrejurări, Curtea este chemată să se pronunțe cu privire la întrebările adresate inițial, printre care a treia întrebare astfel cum este reformulată.

Cu privire la întrebările preliminare

Cu privire la prima întrebare

- 24 Prin intermediul primei întrebări, instanța de trimitere solicită, în esență, să se stabilească dacă Directiva 2000/78 trebuie interpretată în sensul că condițiile de remunerare a judecătorilor intră în domeniul de aplicare al acestei directive.
- 25 Această întrebare privește domeniul de aplicare material și personal al Directivei 2000/78.
- 26 În ceea ce privește domeniul de aplicare material al acestei directive, instanța de trimitere ridică problema coordonării dintre, pe de o parte, articolul 3 alineatul (1) litera (c) din aceasta, în temeiul căruia, în limitele competențelor conferite Uniunii, directiva menționată se aplică tuturor persoanelor, atât din sectorul public, cât și din cel privat, inclusiv organismelor publice, în privința condițiilor de încadrare în muncă și de ocupare a forței de muncă, această expresie desemnând în special condițiile de concediere și de remunerare, și, pe de altă parte, articolul 153 alineatul (5) TFUE, care prevede o excepție de la competența Uniunii în materie de politică socială, constând în faptul că aceasta nu este autorizată să intervină în domeniul remunerațiilor.
- 27 Astfel cum a arătat Curtea în Hotărârea Specht și alții (C-501/12-C-506/12, C-540/12 și C-541/12, EU:C:2014:2005, punctele 34 și 35), este necesar să se facă distincție între termenul „remunerație” în sensul articolului 153 alineatul (5) TFUE și același termen care figurează la articolul 3 alineatul (1) litera (c) din Directiva 2000/78, întrucât acesta din urmă face parte din condițiile de încadrare în muncă și nu vizează în mod direct stabilirea cuantumului remunerației. Prin urmare, normele naționale care reglementează modalitățile de încadrare în aceste grade și în treptele de remunerare nu pot fi înlăturate din domeniul de aplicare material al Directivei 2000/78.
- 28 În ceea ce privește domeniul de aplicare personal al acestei directive, este suficient de amintit că articolul 3 alineatul (1) litera (c) din aceasta prevede expres că ea se aplică, printre altele, tuturor persoanelor din sectorul public, inclusiv organismele publice. În plus, nu se contestă că munca judecătorilor ține de sectorul public.
- 29 În consecință, trebuie să se răspundă la prima întrebare formulată că articolul 3 alineatul (1) litera (c) din Directiva 2000/78 trebuie interpretat în sensul că condițiile de remunerare a judecătorilor intră în domeniul de aplicare al acestei directive.

Cu privire la a doua și la a treia întrebare

- 30 Prin intermediul celei de a doua și al celei de a treia întrebări, care trebuie analizate împreună, instanța de trimitere solicită, în esență, să se stabilească dacă articolul 2 și articolul 6 alineatul (1) din Directiva 2000/78 trebuie interpretate în sensul că se opun unei legislații naționale în temeiul căreia, în cadrul fiecărui grad al unei funcții, treapta salariului de bază al unui judecător este determinată, la momentul angajării, în funcție de vârsta acestui judecător.
- 31 În plus față de articolul 38 alineatul (1) din legea federală anterioară privind remunerarea funcționarilor, care prevede că salariul de bază este calculat pe trepte, din cuprinsul alineatului (2) al acestui articol reiese că, în cazul în care judecătorul sau procurorul este recrutat după împlinirea vârstei de 35 de ani, salariul de bază este calculat în funcție de o vârstă de referință ce corespunde, până la vârsta de 35 de ani împliniți, vârstei reale, la care se adaugă, după această vârstă, jumătate din anii întregi care s-au scurs între data la care judecătorul sau procurorul a împlinit vârsta de 35 de ani și data recrutării acestuia. Alineatul (3) al articolului menționat prevedea, pe de altă parte, că judecătorilor și procurorilor care nu au împlinit încă vârsta de 27 de ani li se acordă salariul de bază inițial prevăzut pentru gradul lor până la momentul la care împlinesc vârsta prevăzută pentru avansarea în grupele de vârstă.
- 32 Salariul de bază al judecătorilor era deci stabilit, la momentul recrutării lor, exclusiv în funcție de grupa de vârstă căreia îi aparțin.
- 33 În Hotărârea Specht și alții (C-501/12-C-506/12, C-540/12 și C-541/12, EU:C:2014:2005), Curtea a avut deja ocazia să examineze întrebări identice cu a doua și a treia întrebare adresate în prezenta cauză și, în consecință, răspunsul dat de Curte în respectiva hotărâre poate fi pe deplin transpus în cazul întrebărilor adresate de instanța de trimitere în cauza principală.
- 34 Astfel, la punctele 39-51 din această hotărâre, Curtea a examinat dacă legea federală anterioară privind remunerarea funcționarilor cuprindea o discriminare în sensul articolului 2 și al articolului 6 alineatul (1) din Directiva 2000/78 și a concluzionat că aceasta era situația, pentru motivul că încadrarea funcționarilor, la momentul recrutării lor, într-o treaptă a salariului de bază în funcție de vârstă depășea ceea ce era necesar pentru atingerea obiectivului legitim urmărit de această lege.
- 35 Împrejurarea că dispozițiile în discuție în litigiul principal au ca obiectiv să recompenseze experiența profesională și/sau competențele sociale ale judecătorilor este lipsită de incidență în această privință.
- 36 În aceste condiții, trebuie să se răspundă la a doua și la a treia întrebare că articolul 2 și articolul 6 alineatul (1) din Directiva 2000/78 trebuie interpretate în sensul că se opun unei legislații naționale precum cea în discuție în litigiul principal, în temeiul căreia salariul de bază al unui judecător se stabilește, la momentul recrutării sale, numai în funcție de vârsta acestui judecător.

Cu privire la a șasea și la a șaptea întrebare

- 37 Prin intermediul celei de a șasea și al celei de șaptea întrebări, care trebuie analizate împreună, instanța de trimitere solicită, în esență, să se stabilească dacă articolul 2 și articolul 6 alineatul (1) din Directiva 2000/78 trebuie interpretate în sensul că se opun unei legislații naționale precum cea în discuție în litigiul principal, care definește, în cadrul unui nou sistem de remunerare, modalitățile de reîncadrare a judecătorilor deja titularizați și prevede că treapta salarială în care aceștia vor fi încadrați se stabilește numai pe baza cuantumului salariului de bază pe care îl primeau sub imperiul sistemului de remunerare anterior, în condițiile în care acesta din urmă se baza pe o discriminare întemeiată pe vârsta judecătorului. Instanța de trimitere urmărește în special să afle dacă tratamentul diferențiat pe care ar comporta-o această lege poate fi justificată de obiectivul privind menținerea drepturilor dobândite.

- 38 Din articolul 5 din BerlBesÜG reiese că numai salariul de bază anterior este luat în considerare în vederea reîncadrării judecătorilor deja titularizați într-o treaptă sau într-o treaptă tranzitorie a noului sistem. Încadrarea judecătorilor deja titularizați în noul sistem de remunerare se efectuează exclusiv în funcție de grupa de vârstă dobândită în cadrul sistemului anterior.
- 39 Trebuie să se constate că respectivul articol poate perpetua tratamentul diferențiat între judecători în funcție de vârstă în cadrul noului sistem de remunerare.
- 40 Astfel, măsurile de reîncadrare instituite printr-o dispoziție cum este articolul 5 din BerlBesÜG, potrivit căreia reîncadrarea se întemeiază pe remunerația încasată anterior de funcționarii deja titularizați, care se întemeia la rândul său pe vârstă, perpetuează o situație discriminatorie la finalul căreia unii judecători primesc o remunerație inferioară celei primite de alți judecători, deși se află în situații comparabile, iar aceasta numai din cauza vârstei pe care o aveau la angajare (a se vedea în acest sens Hotărârea Specht și alții, C-501/12-C-506/12, C-540/12 și C-541/12, EU:C:2014:2005, punctele 56-58).
- 41 Prin urmare, este necesar să se examineze dacă acest tratament diferențiat poate fi justificat din perspectiva articolului 6 alineatul (1) din Directiva 2000/78.
- 42 În ceea ce privește, pe de o parte, obiectivul privind menținerea drepturilor dobândite invocat de instanța de trimitere, trebuie să se constate că protecția drepturilor dobândite de o categorie de persoane constituie un motiv imperativ de interes general (Hotărârea Specht și alții, C-501/12-C-506/12, C-540/12 și C-541/12, EU:C:2014:2005, punctul 64 și jurisprudența citată).
- 43 Pe de altă parte, Curtea a constatat deja că o lege precum BerlBesÜG apare ca fiind de natură să poată îndeplini obiectivul urmărit, care constă în garantarea menținerii drepturilor dobândite (Hotărârea Specht și alții, C-501/12-C-506/12, C-540/12 și C-541/12, EU:C:2014:2005, punctele 65-68). Curtea a considerat în continuare că legiuitorul național nu a depășit ceea ce era necesar pentru a atinge obiectivul urmărit prin adoptarea măsurilor tranzitorii derogatorii instituite prin BerlBesÜG (Hotărârea Specht și alții, C-501/12-C-506/12, C-540/12 și C-541/12, EU:C:2014:2005, punctele 69-85).
- 44 Niciunul dintre elementele din dosarul prezentat Curții nu este de natură să afecteze aceste constatări.
- 45 După cum reiese din elementele prezentate Curții, reîncadrarea judecătorilor nu diferă de cea care a fost efectuată pentru funcționarii landului Berlin în ceea ce privește metoda aleasă și scopul urmărit. Astfel, BerlBesÜG a prevăzut norme aplicabile în mod uniform judecătorilor, procurorilor și funcționarilor în vederea reîncadrării lor.
- 46 Astfel, prin adoptarea BerlBesÜG, legiuitorul național a efectuat o reformă a sistemului de remunerare a funcționarilor și a judecătorilor landului Berlin. Această lege prevede, în vederea menținerii drepturilor dobândite de judecătorii deja titularizați, o derogare tranzitorie în privința lor, în temeiul căreia acești judecători au fost reîncadrați imediat în trepte sau în trepte tranzitorii (a se vedea în acest sens Hotărârea Specht și alții, C-501/12-C-506/12, C-540/12 și C-541/12, EU:C:2014:2005, punctele 72 și 73).
- 47 În plus, întrucât articolul 38 din legea federală anterioară privind remunerarea funcționarilor se aplica la angajarea oricărui judecător al landului Berlin, aspectele discriminatorii care rezultau din aceasta afectau potențial totalitatea judecătorilor (a se vedea în acest sens Hotărârea Specht și alții, C-501/12-C-506/12, C-540/12 și C-541/12, EU:C:2014:2005, punctul 96). Prin urmare, este necesar să se decidă în sensul inexistenței unui sistem de referință valabil în cadrul legii federale anterioare privind remunerarea funcționarilor și, contrar celor susținute de reclamantul din litigiul principal, în sensul inexistenței atât a unei categorii de „judecători tineri” defavorizate de această lege și de BerlBesÜG, cât și a unei categorii de „judecători mai în vârstă” favorizate de aceste legi.

- 48 Pe de altă parte, modalitățile unei astfel de reîncadrări trebuie considerate compatibile cu obligația, care decurge din articolul 16 litera (a) din Directiva 2000/78 și care revine statului membru, de a lua măsurile necesare anulării actelor cu putere de lege și actelor administrative care contravin principiului egalității de tratament.
- 49 În consecință, trebuie să se răspundă la a șasea și la a șaptea întrebare că articolul 2 și articolul 6 alineatul (1) din Directiva 2000/78 trebuie interpretate în sensul că nu se opun unei legislații naționale precum cea în discuție în litigiul principal, care definește, în cadrul unui nou sistem de remunerare, modalitățile de reîncadrare a judecătorilor deja titularizați și care prevede că treapta salarială în care aceștia vor fi încadrați este determinată numai pe baza cuantumului salariului de bază pe care îl primeau sub imperiul sistemului de remunerare anterior, în condițiile în care acesta se baza pe o discriminare întemeiată de vârsta judecătorului, în măsura în care tratamentul diferențiat pe care îl implică această legislație poate fi justificat prin obiectivul de protecție a drepturilor dobândite.

Cu privire la a noua și la a zecea întrebare

- 50 Prin intermediul celei de a noua și al celei de a zecea întrebări, care trebuie analizate împreună, instanța de trimitere solicită, în esență, să se stabilească dacă articolul 2 și articolul 6 alineatul (1) din Directiva 2000/78 trebuie interpretate în sensul că se opun unei legislații naționale precum cea în discuție în litigiul principal, care definește, în cadrul unui nou sistem de remunerare, modalitățile de avansare a judecătorilor deja titularizați și care prevede că, începând cu o anumită treaptă, judecătorii care împliniseră o anumită vârstă la data de referință stabilită pentru trecerea la noul sistem beneficiază de un ritm de creștere a remunerației mai rapid decât cel prevăzut pentru judecătorii aflați deja în funcție, dar care erau mai tineri la data de referință stabilită pentru trecerea la noul sistem. Instanța de trimitere urmărește în special să afle dacă tratamentul diferențiat pe care l-ar implica această legislație poate fi justificat.
- 51 Este necesar să se constate că, prin articolul 6 din BerlBesÜG, legiuitorul german a introdus un tratament diferențiat în funcție de grupa de vârstă atinsă la data de referință prevăzută pentru trecerea la noul sistem, atât în ceea ce privește data pentru viitoarea avansare în treaptă, cât și în ceea ce privește calcularea perioadelor de experiență profesională ulterioare.
- 52 Astfel, în ceea ce privește prima avansare în treaptă în cadrul noului sistem de remunerare, din constatările formulate de instanța de trimitere reiese că, potrivit articolului 6 alineatele (1) și (2) din BerlBesÜG, vechimea în muncă a judecătorilor care în cadrul sistemului anterior trebuiau să fie încadrați în grupa de vârstă 1 sau 2 la data de referință prevăzută pentru trecerea la noul sistem, și anume judecătorii care la acel moment aveau mai puțin de 31 de ani, începe să curgă din nou de la data reîncadrării. În schimb, pentru judecătorii care au fost reîncadrați cel puțin pe criteriul salariului de bază corespunzător grupei de vârstă 3, și anume cei care împliniseră vârsta de 31 de ani, viitoarea avansare în treaptă are loc la data la care ar fi ajuns în grupa de vârstă imediat superioară în cadrul sistemului anterior.
- 53 În ceea ce privește avansarea ulterioară în cadrul noului sistem de remunerare, articolul 6 alineatele (3) și (4) din BerlBesÜG prevede, începând cu treapta 5, reducerea duratelor de experiență profesională necesare pentru avansarea în treapta următoare cu condiția ca judecătorii deja titularizați să fi fost inițial reîncadrați cel puțin în treapta tranzitorie 4 a noului sistem de remunerare.
- 54 Întrucât, astfel cum reiese din constatările formulate de instanța de trimitere, numai judecătorii cu vârsta de cel puțin 39 de ani la data trecerii la noul sistem pot beneficia de această reducere a intervalului pentru a avansa în trepte, în timp ce judecătorii care nu au împlinit această vârstă la momentul reîncadrării sunt excluși din domeniul de aplicare al acestei dispoziții și trebuie, *a fortiori*,

să aștepte un an în plus pentru a atinge treapta superioară pertinentă, este necesar să se constate că reglementarea națională în discuție în litigiul principal conține un tratament diferențiat bazat direct pe vârstă în sensul articolului 2 alineatul (2) litera (a) din Directiva 2000/78.

- 55 Trebuie să se examineze, așadar, dacă acest tratament diferențiat poate fi justificat din perspectiva articolului 6 alineatul (1) din Directiva 2000/78.
- 56 În această privință, din observațiile guvernului german reiese că articolul 6 din BerlBesÜG urmărea să alinieze curba de evoluție a remunerării judecătorilor la cea a funcționarilor, întrucât aceasta din urmă făcuse obiectul unei modernizări în anul 1997 și, *in fine*, să facă funcția de judecător mai atrăgătoare decât în trecut, garantând astfel în special că venitul la începutul carierei evoluează mai rapid. Trebuia să se garanteze în plus că, pe de o parte, niciun judecător deja titularizat nu suferă o pierdere salarială imediată sau pe întreaga sa carieră și, pe de altă parte, că toți judecătorii vor fi atins la vârsta de 49 de ani ultima treaptă de remunerare.
- 57 Trebuie amintit că, în stadiul actual al dreptului Uniunii, statele membre, precum și, dacă este cazul, partenerii sociali la nivel național dispun de o amplă marjă de apreciere nu numai în alegerea urmăririi unui obiectiv determinat printre alte obiective în materie de politică socială și de ocupare a forței de muncă, ci și în definirea măsurilor susceptibile să realizeze acest obiectiv (a se vedea în special Hotărârea Palacios de la Villa, C-411/05, EU:C:2007:604, punctul 68).
- 58 Obiective cum sunt cele urmărite de reglementarea națională în discuție în litigiul principal sunt, în principiu, de natură să justifice „în mod obiectiv și rezonabil”, „în cadrul dreptului național”, după cum prevede articolul 6 alineatul (1) primul paragraf din Directiva 2000/78, un tratament diferențiat bazat pe vârstă.
- 59 Trebuie să se verifice însă, potrivit chiar conținutului dispoziției menționate, dacă mijloacele de realizare a acestui obiectiv sunt „corespunzătoare și necesare”.
- 60 În observațiile sale și prin intermediul precizărilor făcute în ședință, guvernul german a expus pe larg motivele care au condus la adoptarea articolului 6 din BerlBesÜG.
- 61 Acest guvern a arătat în special că durata totală pe care se întinde scara remunerațiilor este mai scurtă în cazul judecătorilor și al procurorilor decât în cazul funcționarilor, întrucât ține seama de durata în general mai lungă a formării și de intrarea tardivă în profesie. Noul sistem de avansare cuprinde mai puține trepte, și anume opt „trepte de experiență”, astfel încât judecătorul ar ajunge mai rapid la treptele care corespund remunerațiilor mai ridicate. Dat fiind însă că, din motive bugetare, venitul judecătorilor nu putea fi majorat considerabil, această progresie salarială este din nou încetinită în anii intermediari. Astfel, începând cu treapta 5, un judecător trebuie să aștepte în prezent un an în plus pentru a avansa în treapta superioară.
- 62 Potrivit guvernului german, această modificare, ce favorizează judecătorii care au între 31 și 39 de ani, trebuie să fie percepută ca o gratificare pentru faptul că experiența profesională crește semnificativ în primii ani de activitate, dar și ca un mijloc de a răspunde nevoilor judecătorilor într-o perioadă a vieții lor în care, potrivit acestui guvern, trebuie în mod obișnuit să facă față unor cheltuieli mai ridicate. În plus, avansarea judecătorilor deja titularizați care au fost reîncadrați la o vârstă relativ înaintată, și anume începând cu grupa de vârstă 7 din sistemul anterior, ar fi încetinită prin aplicarea noii curbe de avansare. Pentru a compensa acest efect, durata respectivă a treptelor a fost scurtată cu un an pentru această grupă. Guvernul menționat a indicat, ca răspuns la o cerere de a aduce precizări adresată de Curte în ședință, că complexitatea acestui sistem decurge din preocuparea legiuitorului ca nicio categorie de judecători să nu beneficieze de avantaje sau să nu sufere un dezavantaj excesiv ca urmare a reîncadrării în noul sistem de remunerare.

- 63 Trebuie să se constate că examinarea dosarului prezentat Curții nu a evidențiat niciun element de natură să repună în discuție aceste observații ale guvernului german. În același timp, niciun element menit să conteste caracterul corespunzător și necesar al noului sistem nu a fost prezentat Curții.
- 64 Pe de altă parte, trebuie să se arate că argumentul potrivit căruia articolul 6 din BerlBesÜG ar determina o „agravare” a situației „judecătorilor tineri”, care ar fi fost deja defavorizați de legea federală anterioară privind remunerarea funcționarilor, trebuie respins din moment ce, după cum s-a constatat la punctul 48 din prezenta hotărâre, astfel de categorii sunt inexistente.
- 65 În lumina acestor considerații, trebuie să se considere, ținând seama de marja largă de apreciere recunoscută statelor membre nu numai în alegerea urmăririi unui obiectiv determinat în materie de politică socială și de ocupare a forței de muncă, ci și în ceea ce privește definirea măsurilor prin care acest obiectiv poate fi realizat, că, în raport cu finalitatea urmărită de legiuitorul național, nu este nerezonabilă adoptarea articolului 6 din BerlBesÜG.
- 66 Având în vedere ceea ce precedă, trebuie să se răspundă la a noua și la a zecea întrebare că articolul 2 și articolul 6 alineatul (1) din Directiva 2000/78 trebuie interpretate în sensul că nu se opun unei legislații naționale cum este cea în discuție în litigiul principal, care definește, în cadrul unui nou sistem de remunerare, modalitățile de avansare a judecătorilor deja titularizați și care prevede că, începând cu o anumită treaptă, judecătorii care împliniseră o anumită vârstă la data de referință stabilită pentru trecerea la noul sistem beneficiază de un ritm de creștere a remunerației mai rapid decât cel prevăzut pentru judecătorii care erau mai tineri la data de referință stabilită pentru trecerea la noul sistem, în măsura în care tratamentul diferențiat pe care l-ar implica această legislație poate fi justificat din perspectiva articolului 6 alineatul (1) din această directivă.

Cu privire la a patra întrebare

- 67 Prin intermediul celei de a patra întrebări, instanța de trimitere solicită Curții să se pronunțe asupra consecințelor juridice care trebuie deduse în cazul încălcării, prin legea federală anterioară privind remunerarea funcționarilor, a principiului nediscriminării pe motive de vârstă. Instanța urmărește să afle dacă aceste consecințe decurg din Directiva 2000/78 sau din jurisprudența care a rezultat din Hotărârea Francovich și alții (C-6/90 și C-9/90, EU:C:1991:428) și dacă, în această ultimă ipoteză, sunt întrunite condițiile angajării răspunderii Republicii Federale Germania.
- 68 Curtea a avut deja ocazia să se pronunțe cu privire la această chestiune în Hotărârea Specht și alții (C-501/12-C-506/12, C-540/12 și C-541/12, EU:C:2014:2005), iar răspunsul pe care l-a dat în acea hotărâre poate fi transpus pe deplin în prezenta cauză.
- 69 În aceste condiții, pentru motive identice cu cele menționate la punctele 88-107 din Hotărârea Specht și alții (C-501/12-C-506/12, C-540/12 și C-541/12, EU:C:2014:2005), trebuie să se răspundă la a patra întrebare adresată după cum urmează:
- În împrejurări precum cele care privesc cauza principală, dreptul Uniunii nu impune să se acorde retroactiv judecătorilor discriminați o sumă echivalentă cu diferența dintre remunerația încasată efectiv și cea corespunzătoare treptei celei mai înalte a gradului lor.
 - Revine instanței de trimitere obligația să verifice dacă sunt întrunite toate condițiile prevăzute de jurisprudența Curții pentru a se putea angaja răspunderea Republicii Federale Germania în temeiul dreptului Uniunii.

Cu privire la a cincea întrebare

- 70 Prin intermediul celei de a cincea întrebări, instanța de trimitere urmărește, în esență, să afle dacă dreptul Uniunii se opune unei norme naționale cum este cea în discuție în cauza principală, care prevede obligația judecătorilor naționali de a invoca un drept la prestații în numerar care nu decurg în mod direct din lege într-un termen relativ scurt, și anume înainte de sfârșitul exercițiului bugetar în curs.
- 71 Curtea a avut deja ocazia să se pronunțe cu privire la această întrebare în Hotărârea Specht și alții (C-501/12-C-506/12, C-540/12 și C-541/12, EU:C:2014:2005), iar răspunsul pe care l-a dat în acea hotărâre poate fi transpus pe deplin în prezenta cauză.
- 72 În aceste condiții, pentru motive identice cu cele menționate la punctele 111-114 din Hotărârea Specht și alții (C-501/12-C-506/12, C-540/12 și C-541/12, EU:C:2014:2005), este necesar să se răspundă la a cincea întrebare adresată că dreptul Uniunii trebuie interpretat în sensul că nu se opune unei norme naționale precum cea în discuție în litigiul principal, care prevede obligația judecătorilor naționali de a invoca un drept la prestații în numerar care nu decurg în mod direct din lege într-un termen relativ scurt, și anume înainte de sfârșitul exercițiului bugetar în curs, dacă această normă nu aduce atingere nici principiului echivalenței, nici principiului efectivității. Revine instanței de trimitere sarcina de a verifica îndeplinirea acestor condiții în cauza principală.

Cu privire la a opta și la a unsprezecea întrebare

- 73 Având în vedere răspunsurile date la a șasea, la a șaptea, la a noua și la a zecea întrebare, nu mai este necesar să se răspundă la a opta și la a unsprezecea întrebare.

Cu privire la cheltuielile de judecată

- 74 Întrucât, în privința părților din litigiul principal, procedura are caracterul unui incident survenit la instanța de trimitere, este de competența acesteia să se pronunțe cu privire la cheltuielile de judecată. Cheltuielile efectuate pentru a prezenta observații Curții, altele decât cele ale părților menționate, nu pot face obiectul unei rambursări.

Pentru aceste motive, Curtea (Camera a doua) declară:

- 1) **Articolul 3 alineatul (1) litera (c) din Directiva 2000/78/CE a Consiliului din 27 noiembrie 2000 de creare a unui cadru general în favoarea egalității de tratament în ceea ce privește încadrarea în muncă și ocuparea forței de muncă trebuie interpretat în sensul că condițiile de remunerare a judecătorilor intră în domeniul de aplicare al acestei directive.**
- 2) **Articolul 2 și articolul 6 alineatul (1) din Directiva 2000/78 trebuie interpretate în sensul că se opun unei legislații naționale precum cea în discuție în litigiul principal, în temeiul căreia salariul de bază al unui judecător se stabilește, la momentul recrutării sale, numai în funcție de vârsta acestui judecător.**
- 3) **Articolul 2 și articolul 6 alineatul (1) din Directiva 2000/78 trebuie interpretate în sensul că nu se opun unei legislații naționale precum cea în discuție în litigiul principal, care definește, în cadrul unui nou sistem de remunerare, modalitățile de reîncadrare a judecătorilor deja titularizați și care prevede că treapta salarială în care aceștia vor fi încadrați este determinată numai pe baza quantumului salariului de bază pe care îl primeau sub imperiul sistemului de remunerare anterior, în condițiile în care acesta se baza pe o**

discriminare întemeiată de vârsta judecătorului, în măsura în care tratamentul diferențiat pe care îl implică această legislație poate fi justificat prin obiectivul de protecție a drepturilor dobândite.

- 4) **Articolul 2 și articolul 6 alineatul (1) din Directiva 2000/78 trebuie interpretate în sensul că nu se opun unei legislații naționale precum cea în discuție în litigiul principal, care definește, în cadrul unui nou sistem de remunerare, modalitățile de avansare a judecătorilor deja titularizați și care prevede că, începând cu o anumită treaptă, judecătorii care împliniseră o anumită vârstă la data de referință stabilită pentru trecerea la noul sistem beneficiază de un ritm de creștere a remunerației mai rapid decât cel prevăzut pentru judecătorii care erau mai tineri la data de referință stabilită pentru trecerea la noul sistem, în măsura în care tratamentul diferențiat pe care îl implică această legislație poate fi justificat din perspectiva articolului 6 alineatul (1) din această directivă.**
- 5) **În împrejurări precum cele care privesc cauza principală, dreptul Uniunii nu impune să se acorde retroactiv judecătorilor discriminați o sumă echivalentă cu diferența dintre remunerația încasată efectiv și cea corespunzătoare treptei celei mai înalte a gradului lor.**

Revine instanței de trimitere obligația să verifice dacă sunt întrunite toate condițiile prevăzute de jurisprudența Curții pentru a se putea angaja răspunderea Republicii Federale Germania în temeiul dreptului Uniunii.

- 6) **Dreptul Uniunii trebuie interpretat în sensul că nu se opune unei norme naționale precum cea în discuție în litigiul principal, care prevede obligația judecătorilor naționali de a invoca un drept la prestații în numerar care nu decurg în mod direct din lege într-un termen relativ scurt, și anume înainte de sfârșitul exercițiului bugetar în curs, dacă această normă nu aduce atingere nici principiului echivalenței, nici principiului efectivității. Revine instanței de trimitere sarcina de a verifica îndeplinirea acestor condiții în cauza principală.**

Semnături